U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **T. K.**, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 7, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 11. 2021, č. j. 4458-5/2021-900000-318, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 3 Af 2/2022,

takto:

I. Návrh **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobou podanou u Městského soudu v Praze (dále „městský soud“) dne 14. 1. 2022 se žalobce domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného ve věci celního zařazení. Vzhledem k tomu, že s podáním žaloby nesplnil žalobce poplatkovou povinnost, byl usnesením městského soudu ze dne 21. 1. 2022, č. j. 3 A 2/2022-31, vyzván k úhradě soudního poplatku; současně byl poučen o možnosti nařízení ústního jednání. Téhož dne zaslal městský soud žalobu k vyjádření žalovanému a vyžádal správní spis. Správní spis soud obdržel dne 22. 2. 2022.

[2] Dne 2. 3. 2022 zaslal soud žalobci na vědomí písemné vyjádření žalovaného, dne 10. 3. 2022 byla soudu doručena replika žalobce a dne 21. 3. 2022 zaslal žalobce soudu stanovisko ke spojení věcí (sp. zn. 10 Af 24/2021); dne 12. 4. 2022 bylo žalobci sděleno, že (tehdejší) předseda senátu nemá v úmyslu věci spojovat.

[3] Dne 20. 2. 2023 žalobce doručil soudu přípis, v němž popisuje (sumarizuje) svoji věc, dne 16. 3. 2023 byl městskému soudu doručen návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu. V návrhu žalobce uvádí, že žaloba byla podána v lednu roku 2022, avšak skutkový spor je datován k 25. 5. 2015, konstatoval, že současná situace (dosud

nerozsouzené věci) komplikuje jeho podnikatelskou činnost. Požaduje proto, aby bylo nařízeno ve věci jednání.

[4] Návrh byl postoupen Nejvyššímu správnímu soudu spolu se soudním spisem a vyjádřením předsedkyně senátu dne 24. 3. 2023.

[5] Ve vyjádření předsedkyně senátu uvedla, že byly již provedeny veškeré potřebné procesní úkony předcházející rozhodnutí ve věci a věc je způsobilá k meritornímu rozhodnutí. Dále popsala situaci ve třetím soudním oddělení, poukázala na odchod jednoho člena senátu do důchodu a přerozdělení jeho věcí a na změny v rozvrhu práce a nerovnoměrné zatížení soudců třetího senátu, což se v důsledku promítá do délky řízení. Uvedla, že dle pořadí věcí by věc žalobce přišla na řadu za cca 6-7 měsíců, dodala, že spor o celní zařazení zboží nepovažuje za věc přednostní ve smyslu § 56 odst. 3 s. ř. s. K poukazu žalobce na skutečnost, že skutkový stav sporu je datován od 25. 5. 2015, uvedla, že to se týká zejména sporu vedeného pod sp. zn. 10 Af 24/2021, kde soud bude rozhodovat o věci poté, co již bylo vydáno znovu rozhodnutí žalovaného na základě zrušujícího rozsudku NSS ze dne 29. 5. 2020, č. j. 5 Afs 242/2019-31 a poté i zrušujícího rozsudku městského soudu ze dne 27. 8. 2020, č. j. 6 Af 48/2015-97. V posuzované věci se skutkový stav týká celního prohlášení žalobce ze dne 31. 8. 2020, byť stejného druhu zboží. Závěrem předsedkyně senátu poukazuje na to, že upřednostněním této věci by byli diskriminování ostatní účastníci řízení ve věcech přednostních, resp. dříve podaných.

[6] Návrh není důvodný.

[7] Řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu upravené v § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, představuje promítnutí zásad spravedlivého procesu z hlediska naplnění práva účastníka nebo jiné strany řízení na projednání jeho věci bez zbytečných průtahů, zakotveného zejména v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

[8] Nejvyšší správní soud v projednávané věci po posouzení postupu městského soudu dospěl k závěru, že soud, jak vyplývá z předloženého spisového materiálu, se věcí po jejím obdržení řádně zabýval a činil postupně v přiměřené době všechny nezbytné procesní úkony, jejichž vykonání bylo ve věci zapotřebí tak, aby věc mohl projednat a rozhodnout. Lze připustit, že soud po dobu několika měsíců žádné úkony již nečiní; avšak stav řízení, kdy soud vykonal veškeré úkony nutné k tomu, aby mohl rozhodnout v dané věci, která nemá přednostní režim, stále nerozhodl, není sám o sobě známkou průtahu v řízení.

[9] Podle § 56 odst. 1 s. ř. s. soud projednává a rozhoduje věci v pořadí, v jakém mu napadly; to neplatí, jsou-li u věci dány závažné důvody pro přednostní projednávání a rozhodování věci. Dle odst. 3 citovaného ustanovení soud přednostně projednává návrhy na osvobození od soudních poplatků a návrhy na ustanovení zástupce, projednává a rozhoduje přednostně též žaloby proti nečinnosti správního orgánu a žaloby proti nezákonnému zásahu, pokynu nebo donucení správního orgánu, návrhy a žaloby ve věcech mezinárodní ochrany, rozhodnutí o správním vyhoštění, rozhodnutí o povinnosti opustit území, rozhodnutí o zajištění cizince, rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění cizince, jakož i jiných rozhodnutí, jejichž důsledkem je omezení osobní svobody

cizince, rozhodnutí o ukončení zvláštní ochrany a pomoci svědkům a dalším osobám v souvislosti s trestním řízením, jakož i další věci, stanoví-li tak zvláštní zákon; v případě žalobce se o takovou věc nejedná; žalobce v žalobě neuvedl ani žádné závažné důvody, které by svědčily k přednostnímu projednání jeho věci.

[10] Při zhodnocení hledisek uvedených v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že soud se nedopustil žádných průtahů ve vztahu k úkonům nutným k tomu, aby se řízení dostalo do stavu, kdy je možno vydat rozhodnutí. Soudní řád správní respektuje objektivní realitu v českém soudnictví, kdy rozhodující soudci či senáty mají v jednom okamžiku vícero běžících řízení, některá z nich již připravená k projednání a postupně v nich vydávají rozhodnutí, přičemž ostatní věci na rozhodnutí „čekají“. To samo o sobě není zapovězeno z hlediska požadavků spravedlivého procesu, které obecně nevynucují vydání rozhodnutí ihned, jak je to možné, ale pouze brání tomu, aby doba řízení nebyla nepřiměřeně dlouhá. Podstatné zde je, aby řízení nebylo v tomto stavu udržováno po nepřiměřenou dobu.

[11] Nejvyšší správní soud s přihlédnutím ke své konstantní judikatuře dospěl k závěru, že dobu, po kterou se navrhovateli nedostalo dosud rozhodnutí, lze z hlediska čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod považovat ještě za přiměřenou, nevyžadující ingerenci ve smyslu § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích. Poukazuje přitom na stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010, č. 58/2011, Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, vztahujícího se k odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci nesprávným úředním postupem v případě nevydání rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Nejvyšší soud zde v části VI. stanoviska zmínil, že jakékoli řízení vždy nějakou dobu trvá, a dále na vysokém stupni obecnosti uvedl, že za přiměřenou délku řízení Nejvyšší soud považuje ještě 24 měsíců (nikoli však již delší). Z pouhé skutečnosti, že městský soud avizoval, že lze rozhodnutí očekávat během cca 6-7 měsíců, nelze za stávajícího stavu činit závěr o tom, že již byla hraniční doba, kterou lze ještě ospravedlnit, naplněna.

[12] Nejvyšší správní soud však současně dodává, že jeho úkolem v řízení vedeném o návrhu dle § 174a zákona o soudech a soudcích zásadně není posuzovat a hodnotit zatíženost a výkonnost soudců soudu a jeho personální či materiální vybavení. K uvedenému tedy zásadně nemůže přihlížet při svých úvahách o oprávněnosti či neoprávněnosti návrhu, tedy o tom, zda délka soudního řízení v jednotlivých věcech je ještě přiměřená, resp. zda soud je či není bezdůvodně ve věci nečinný. Délku řízení nelze tudíž neustále ospravedlňovat bez dalšího odkazem na zákonná pravidla vyřizování věcí a počtem dosud nevyřízených předcházejících věcí, ale ani vytížeností soudu či jednotlivých soudců. Nejvyšší správní soud opakovaně uvádí, že ani odkazy na pořadí vyřizovaných věcí zásadně nepředstavují důvody, které by mohly být interpretovány jinak než jako organizační problémy, které však v tomto směru nemohou jít k tíži navrhovatele. V této souvislosti lze odkázat na konstantní judikaturu Ústavního soudu, který opakovaně ve svých rozhodnutích uvádí, že *„průtahy v řízení nelze ospravedlnit obecně známou přetížeností soudů; je totiž věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví zakotvené v Listině a Úmluvě byly respektovány a případné nedostatky v tomto směru nemohou jít k tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají ochranu svých práv v přiměřené době*“ (viz např. nález sp. zn. IV. ÚS 55/94, nález sp. zn. I. ÚS 663/01, nález

sp. zn. III. ÚS 685/06, nález sp. zn. IV. ÚS 391/ 07 a další). Odkaz městského soudu na nevyřízené věci příslušného senátu, které podle data nápadu předcházejí dni podání předmětné žaloby, proto nadále neobstojí.

[13] Nejvyšší správní soud si plně uvědomuje, že jeho individuální rozhodnutí není systémovým řešením, neboť v případě, kdy by zdejší soud vyhověl návrhu na určení lhůty těch účastníků řízení před městským soudem, jejichž věci jsou ještě starší než věc žalobce, nedošlo by k faktickému zlepšení situace. Návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu není totiž nástrojem, který je schopen odstranit případnou přetíženost soudu. Nejvyšší správní soud však nemá jiný nástroj, který by mohl použít k ochraně účastníků řízení před případnými průtahy v soudním řízení. Ve vztahu k otázce zachování principu rovnosti účastníků řízení před soudem, která se v dané souvislosti nabízí, lze s odkazem na nález Ústavního soudu ze dne 7. 8. 2007, sp. zn. IV. ÚS 391/07, publikovaný jako N 122/46 SbNU 151; viz bod 25. nálezu) zmínit, že: *„takový princip se uplatní toliko v situaci, kdy zásah do základních práv a svobod jednotlivce lze odstranit jiným způsobem, tedy existují-li vedle zvoleného nástroje také jiné prostředky, kterými lze zabránit zásahu do základních práv a svobod.*“ Nejvyšší správní soud však jiný prostředek nemá a o návrhu na určení lhůty musí rozhodnout.

[14] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, dle kterého hradí náklady řízení o něm stát jen tehdy, je-li návrh uznán jako oprávněný. K tomu v projednávané věci nedošlo, proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že navrhovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. dubna 2023

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu